

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicorum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalak a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr., negyedévre 1 frt. 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Előfizetheti a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felolós szerkesztő:
Németh Ödön.

Megjelenik hetenkint 2-szer: *szombaton este és szombaton este.* Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfehérvár, Szent-István-tér 1. sz. Hirdetések helyenként 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr.

Az utolsó tílészak.

(K. Ö.) Nagy mekedéssel várja mindenki az országgyűlés utolsó tílészakának megnyitását. A politikai pártok egymáshoz való viszonya annyira kuszált, a kormány helyzete is oly bizonytalan, hogy az utolsó tílészaktól várja mindenki a bizonytalan helyzetből való kibontakozást. Ami azonban kiváló súlyt ad az utolsó tílészaknak, az nem annyira a politikai, mint inkább a gazdasági helyzet általában és különösen a gazdasági kiegyezés Ausztriával. Végre valahára meg fogjuk tudni, hogy hogyan állunk a kiegyezéssel s az ezzel kapcsolatos kérdésekkel. Elég soká tudta amugyis a Bánffy-kormány az országra reáerőszakolni azt a szegényletes helyzetet, melyet az ország mindeztideig a kiegyezés kérdésében elfoglalt. Ausztria irányított, produkált eszméket, vezetett a kiegyezés kérdésében, mi meg csak szépen esendesen utána sompolyogtunk, annyi erőt sem tudván kifejtetni, a mennyi elég lett volna az osztrák tulkövetelések erélyes visszaverésére. Az ellenzék hazafini köteletségéhez híven teljesítette köteletségét, s meg nem szánt tiltakozni a kiegyezési kérdés megoldásának oly módozata ellen, mely sérti a magyar érdekeket. De hiába való minden igyekezet, az osztrákok nagyon jól tudják, hogy olyan magyar kormánnyal s a kormányt támogató párttal van dolga, mely annyira beleélté magát

politikai s gazdasági érdekeink lemondásának gyakorlatába, hogy az osztrákokét meghaladó követelések teljesítésébe is szívesen beleegyeznek, ha ezzel csak kis oratoriumot is tudna kieszközölni az országra oly szerencsétlen párturalmunknak.

A pohár megtelt. Ellenzék s kormány-párt, ha nem akar a hazafiatlanság vádjába keveredni, de az egész nemzet, ha nem akar szolgáléküi lenni, megtörni tartozik oly rendszer, mely gazdasági téren az egész vonalon fokról-fokra áldozta fel azokat az érdekeket, melyek a nemzet gazdasági életét egyedül képesek biztosítani. Mutasson reá a szabadelvű kormányzat a nemzetnek egyetlenegy osztályára, melyet gazdasági fejlődésében meg nem akasztott, nem egyet pedig teljesen megsemmisített, mi pedig vérző szívvel látjuk a nemzet összes termelő osztályait a liberális gazdasági politika alatt nyögni. Egy osztály van mely nagyon meglehet elégedve a liberális kormányok gazdasági rendszerével, s ez a nagytőkések osztálya s az ezekkel egy kövön fújó nagyipar s vállalatok. Es habár ezek gazdasági fontoságát méltányolai tudjuk, de ugy amint nálunk természet-ellenes módon teljödtek, hozzájárultak a nemzet nagy zömének elpusztításához s a nemzetvagyon elharcosolásához.

El lehetünk tehát készülvé arra, hogy az utolsó tílészak a költségvetés, de még inkább a gazdasági kiegyezés megkötésé-

nek vagy elhalasztásának tárgyalása során felszínre kerülnek mindazok a mulasztások, jobban mondvá a kormány büzös közreműködése, mely lehetségessé tette az ország gazdasági leigázását, a nemzetközi spekuláció elhatalmasodását s a gazdasági viszonyok oly kifejlődését, mely megbénította a szabad mozgásunkat s oda láncozott a választott nép szekeréhez — rabzolgának.

Mert ha még most sem nyílt meg a kormány szeme, hogy az általa fentartott merkantill politika bontotta meg azokat a gazdasági tényezőket, melyek az ország gazdasági, de végkövetkezmenyeiben politikai fennmaradhatását biztosítják, hogy tehát sürgösen oly intézkedések megtétele tartozik a nemzeti közérdek szempontjából feladatai közé, akkor csakugyan beáll annak szüksége, hogy az aranyborjú jogai előtt, mely hatalmába kerített kormányt s parlamentet, meghajoljunk. Ettől pedig óvja meg a nemzetet a Gondviselés. Ebben bizva nem fogunk lankadni oly korrumpált kormányzati rendszer ellen küzdeni, mely gazdasági csőd elé állítja az országot. Erőt kölcsönöz fegyvereinknek az a tudat, hogy az igazság a mi részünkön van.

A közeljövő gazdasági kérdései érdekeink feloldozása nélkül való megoldása próbára tennék Bánffyéknl nemzetiebb irányu kormányt is. Ezért nagy a mi aggodásunk!

A tanév elején.

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárczája. —

Írta: Szokoly István.

Csengetnek. A szívem megdobban. Itt a tanév eleje. Egy fohászt küldök fel ahhoz, ki nemcsak a tanítót, de minden halandót megsegít munkájában.

Mig ablakom alatt hallom az iskolába jövő zsbongó gyermekeket, kik között egy-egy új arcot látok, azalatt ajtómon kopognak. A „szabad“ra egy büszke magatartású, elég csinos uri nő lép be kedves kókényesemű fiacskáival, ki különben most zord tekintetet vet a padozatra. Azonnal észre vettem, hogy itt egy kis daczos szívvel lesz dolgom. A kalap a fején és minden szó nélkül áll előttem. Pedig olyan jól esnek egy kedves köszöntés a pizoi részéről; mert hej ezt a tanítót megérdemli.

A tisztelet az az egyedüli ajándék, mit neki adhatnak. Es hány szülő van, ki erről gyermekét elfeledte?

— Egy kis fínt hoztam, — szolt az anyanémí göggel — nem ugy volt eddig, nevelve mint azok a parasztek, azért nagyobb kiméleitet és figyelmet kérek, részére és ha lehet, ne is tessék melléjük ültetni. S azaz, egy pénzjegyet akart a kezembe csusztatni.

Mintha kigyó csipett volna meg, huztam vissza kezemet, és szigorú tekintetel vettem a bájos arany nőre és így szoltam házára.

— Bocsnát asszonyom, az iskola az egyenlőség helye, itt csak kétféle gyermeket

ismerek: jót és rosszat; engedelmeset és engedetlenet. E szerint osztályozom öket. Legyen nyugodt, hogy kedves fia a legjobb helyet kapja, melyet szorgalmával és magaviseletével idővel kiérdemel. Különbén mátlól én, vagyok az a szerencsés, ki nevelője lehetek. Es e szaknál megfogtam a kis daczos kezét és nyájjann szoltam hozzá:

— Pizikém, nem vennéd le a kalapodat? Mig ez daczosan még lejjebb ütötte fejét, azalatt az anya földre szegzett szemekkel és piruló arcczal vette le a kalapot. En ugy tettem, mintha semmit sem látnék.

— Es most, ha ugy tetszik asszonyom, mehetünk az iskolába, hol a kis kedvest beirjuk a naplóba.

Az édes mama szó nélkül követett. Elvégezvén dolgainkat, látható szegénnyel hagyta el az iskolát és csekélységemet, kiről meggyözdött, hogy megvesztegetni nem lehet.

— Várj! — gondoltam magamban — csak jöjjön el a tanév vége, más fogalmad lesz az iskola és tanítóról.

Elvégezvén teendőjmet, bementem szobámba; alig pár percz ujra kopognak. Egy szegény csaléd-asszony jön be nagy alázattal, egy új tanuló hoz. „Dicsértessék a Jézus Krisztus“, mondja, a kis piczi behizelgő hangon és tisztelettel csókoltatja meg kezemet az édes anyja.

— Elhoztam — szolt a jó asszony — az én egyedüli és legnagyobb kincsemet, legyen kedves tanító ur, ezental szerető atyja, hü gondyiselője, ugy, mint annak a sok derék gyermeknek, kik keze alá járnak. Előre is az Isten áldja meg fáradságát, mert mi azt eléggé

ugy sem hálálhatjuk meg sohasem. — Oh mily jól esnek ily szavak a tanító szívének! Ilyen szavak adnak örömet és lelkesedést a nehéz munkában s türelmet és kitartást a nélkülözések közt.

Igen, kedves jó szülök, ugy kell nevelni otthon azt a kis gyermeket, addig míg ide kerül, hogy tisztelettel lépje át ezt a szent esarnokot és szerető atyaként üdvözölje leendő tanítóját, nevelőjét.

Lassan beharangoznak és megyünk mindnyájan az Isten házába, mert minden munkára onnan jó az áldás. Eljött a jó plébános ur is, a hü lelkipásztor, hogy Krisztus nyját a legszentebb helyre vezesse hivatalársával: a tanítóval.

A templom körül sűrű csoportokban állnak a szülök, a gyermeki szeretet fenséges sugara tündöklök arcukon. — Ni ott megy Józsi! az meg az én kedves Marim! — és így tovább. De az ünnepi ruhában öltözött tanulók is vidáman mosolyognak.

Majd rázendül: „Jöjj el Szentlélek Ur Isten.“ Minden kéz imára összételve; minden ajk áldásért könyörög az ég felé; Itt-ott egy-egy anyának gyermekére vetett tekintete könyryeket csal szemébe. Oh — mert-nincs szentebb érzés-e földön: az anyai szeretetnél!

En pedig oda fordulok hozzád, oh Mária, a te pártfogásod nélkül gyenge az én eröm; szölj drága szent fiadnak: a tanítók-tanítójának, hogy a kinek mondta: „Engedjétek hozzám jönni a kisedeket; mert: övék a memyeknek országa, oda is vezethessem öket az ő segítéségével.

Mai lapunk 8 oldal.

— Az új választási törvény. A kuriai bíraskodásról szóló választási törvény tegnap került a főrendiház közjogi- és törvénykezési bizottságában tárgyalás alá. A Bánffy-kormány rendkívül csekélybe vette ennek a javaslatnak a főrendiházi tárgyalását úgy annyira, hogy annak a büntető perrendtartással párhuzamos tárgyalását tervezte. A főrendiházi közjogi- és törvénykezési bizottsága mihelyt belement a részletes tárgyalásba, nyilvánvalóvá lett, hogy nagy akadályok torlódnak a főrendiházi tárgyalás elé. Majdnem négy óráig tartott a vita a javaslat felett, a bizottság tagjai feltűnő nagy számmal jelentek meg, berendeltetvén annak liberális és kormánypárti tagjai, a minnek az előre való tudása az ellenzéknek is aközébe szólitotta. Az általános vita majdnem másfél óráig tartott. Valamennyi szónok elfogadta általánosságban a javaslatot, az ellenzéki tagok hangsúlyozták ugyan, hogy a javaslat a választások tisztaságának a biztosítására nem kielégítő, de nem akarván elvonni a javaslatot a részletes tárgyalás elől, elfogadták ok is, módosításait a részletekre tartván fenn, attól tették függővé, hogy módosításaik minő sorban részesülnek. A részletes tárgyalás során elsőnek Prónay Dezső báró szólalt fel a javaslat ellen. Utána Zichy Nándor gróf az ugynevezett Kanzeleparagrafus ellen adott be túrlési indítványt. A javaslat ellen szólaltak fel még Steiner Fülöp dr. püspök és Szapáry István gróf is. Mintán a többség Zichy Nándor gróf indítványát elvetette, úgy az indítványt benyújtó Zichy Nándor gróf, mint az indítványt támogatók, nem látván további hasznát részvételőeknek, az ülést elhagyták. A szabadelvű pártban nagy zavart idézett elő az ülés eredménye.

— Jön a Herbert! Ismét kormányválságról írnak a fővárosi lapok s mint rendszeren előre találgatják az utódot. Dániel Ernő közeli bukásáról beszélnek. A beavatottak szerint a kereskedelmi miniszter bukását a pártkör forradalmárai sürgetik, a kinek nem

juttat elég sápot a kegyelmes ur. Már pedig ez a mai liberális érásban a fő alap a hatalom birtoklására. Nem az a kérdés a honbaldogító liberálisok előtt, hogy menüiben felel meg tárczájuknak a miniszter, hanem, hogy ki ad többet érte? És mikor Dániel közeli bukását helyezik kilátásba a Tisza Herbert miniszter-ségéről regélnék, akinek bizony kiváló érdemei vannak arra, hogy miniszter lehessen, ha mást nem is tudnak felhozni, nagy dolog az, hogy az ajánlák a fia.

— A fumei kormányzó lemondása. Napok óta foglalkoznak a fővárosi apok Bathányi Lajos gróf fumei kormányzó lemondásával. A lemondással kapcsolatosan a legkülönbözőbb verziók hoztattak forgalomba és többen politikai összejutásoknak tulajdonították a kormányzó lemondását. Tény ugyan, hogy a lemondás megtörtént, de annak mélyében rejlő politikai okai nincsenek. Mikor gróf Bathányi Lajos évekkkel ezelőtt a fumei kormányzó állás betöltésére vállalkozott, már akkor bejelentette azon szándékát, hogy ezen tiszttét legfeljebb öt-hat évig tölti be. Ezen akkori elhatározását most még inkább megerősítette azon körülmény, hogy gr. Bathányi Lajos ikervári birtokai egy nagyobb villamos vállalatot létesített, a melynek vezetőségét inkompatibilisnek tartja kormányzói állásával. Ez gróf Bathányi Lajos lemondásának igazi oka.

— Jön a vihar. Mint a közeledő viharok előjele, úgy hangzik a kormánypárt félhivatalosának a P. L. legújabb cikke, melyben a parlamenti helyzettel foglalkozik, s azt mondja, hogy a kiegyezés kérdése az ellenzék kezében van. Ennek kapcsán kifejti, hogyha az ellenzék nem segíti a kormány törekvéseit abban az esetben a kormány mindjárt az ülészakalején felfogja osztaltni az országgyűlést, hogy az új választások alkalmas időre kiirassanak. Ugy látszik közel van a vihar, a mely még eddig soha nem tapasztalt választási harcoknak lesz kiinduló pontja.

— Sok az eszkinő, kevés a foka. A husos fazék üvöltő dervisei, a mi liberálisaink nincsenek megelégedve, hogy olyan kevés miniszteri állás van s így csak nagyon kevesen nyerik el érdemeiknek jutalmát a piros bár-

sony széklet. Régebben a földművelési miniszteriumot szerették volna két részre osztani, hogy egy erdészeti miniszter is huzhassa a busás fizetést és oszthassa hiveinek a jutalmat. Most legújabbban a kereskedelmi miniszteriumból akarnak kiszakítani a s u t i miniszteriumot. Az csak természetes, hogy azzal nem törődnek, hogy a gazdasági válság által koldussá tett nemzet újabb nagyfoku megterhelésével jár ez a dicső szándék. Náluk a fő az ő érdekük. A nemzet, az nyögjön a reá rakott teher alatt míg össze nem roskad.

— Néppárti gyűlés. E hó 6-án Dráva-vásárhelyen néppárti nagy gyűlés lesz, melyen Gróf Zichy Nándor a néppárt vezére fog elnökölni.

— Az új nunczius a kongruáról. Két plébános a kongrua összeírásra vonatkozó agályait a nunczius elé terjesztették. Az új nunczius Rómából nyert utasítás alapján a következőleg válaszolt:

Nagytsizteletű Plébános Ur!

A beneficiumok jövedelmeinek összeírásában, melyet a kormány a kongrua megállapításának kerestülvitelére elrendelt, őrizkedni kell, nehogy az egyház érdekei megsértsenek. Miért is, ha az egyház jogaira nézve kevésbé látszik sérelmesnek, akkor egyszerűen be kell terjeszteni, különben pedig szükséges volna a jövedelmi bevallásokat alkalmas és megfelelő tiltakozás mellett benyújtani. Bécs, 1896. aug. 23. nagyontisztelendő urnak leghivebb szolgája, Sebestyén érsek, apostoli nunczius.

— A miniszter és tanácsosa. Ismeretes az egész országban az a páratlan heves összeütés, mely Kassics Péter miniszteri tanácsost és Fejérváry báró honvédelmi minisztert állította szembe egymással. Egy éve, hogy Fejérváry miniszterumának egyik miniszteri tanácsost „betegségére” való tekintettel nyugdíjazta. Azután kezdődött meg az a nagy feltűnést keltő leleplezés, mellyel Kassics a nyilvánosság előtt tárgyalta miniszterének viselt dolgaiat. A nagy feltűnést keltő ügyben most váratlan fordulat állott be. Fejérváry miniszter aug. 31-én berendelte Kassics miniszteri tanácsost hivatalába s felszólította, hogy az egyik ügyosztály vezetését vegye át. Meltán megdöbbenhet mindenki e pokoli módja a bosszuállásnak, a minő csak a legközönségesebb lelkiületű emberek agyában fogamzhat meg. Kassics, hogy nyugdíját el ne veszítse

A misének vége van, megyünk kifelé. Itt-ott még egy anyai ölelés, egy édes csók a gyermeki arcra és az iskolába értünk.

A vigyázó kiáll s én még elvégzem dolgaimat a kiűn váró szülőkkel s lassan elhagy mindenki.

Ekkor reszkető kezekkel fogom meg a tanterem ajtókilincsét; megállok egy pillanatra. Bent hallom azt a rég nélkülözött kedves gyermeki zsihongást, e bibájos zenét, mely oly boldoggá teszi a pályáját szerető tanító életét s itt kiűn pedig szívem dobogását. Ugy örül a lelkem, úgy örül a szívem. Ilyenkor érzem, mily szép tanítónak lenni.

Azután belépek; egy kedves mosolygó sereg nyájas köszönést fogad.

A régieknek arczán ott ül a szeretet, mellyel hozzám ragaszkodnak, az újjakén a csodálkozás félelem és remény. ebben az új ismeretlen világban.

Rövid szemlélt tartok felettük, mindenkinek juttatok egy nyájas szót, az új félenkebetek meg is simogatom és lassan mind mosolygva tekintenek reám.

Ekkor felállunk és imádkozunk. Gondolkoztál-e már azon, kedves pályatárs, mily megható szép jelenet a tanév első órájában elmondott első ima?

A gyermekek és a tanító egy pontra tekintenek: a kereszten függő Jézusra. Minden szív más és más érzelemmel telik meg. A tanító áldást kér a munkához, a tanuló pedig ahhoz erőt és szorgalmat.

— Es mikor elhangzik az Amen, akkor érzem én, mily szép hivatása van a hitvallásos iskolának!

Jézus légy velünk! adj kedvet a kitartó

munkához, szeretet tanulónk iránt; türelmet, mely fáradtságot ne ismerjen, és pályánk iránti igaz szeretetet: a tanév elején.

A babonaláz.

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárczája. —

Irta: Németh Ödön.

Ismeri a Józsefváros minden leánya és menyecskeje a Panca Marit. Minden hónapban végig járja a hiszékeny szerelmeket egyszerűen. Kártyát vet, jövendöl, sőt ha kell, rá is olvastat a csapodár legényre.

Természetes, hogy ezt ingyen nem teszi. Tarifája nincsen, mert nála a körülmények határozzák meg, hogy mennyit kérjen. Ha nincs kéznél pénz, az se baj: aranygyűrűt, fülbevalót és mindenféle ruhaneműt elfogad ő fizetés fejében.

Télen őrjási nyakendőjével bokáig eltakarja magát. Karján piszkos, barna színű fűzfakosár, benne durva fakanalak. Állítólag ezeket árulja, valóságban azonban ez csak ürügy, hogy bejuthasson a lakásokba. Százréczu szoknyájának tarisznyaszerű nagy zsebében rejti el ő mesterségének csodaszkezeit: a kártyát, czernát és a csoda taplót, melyért a javasasszony tizenhat napig csuszott térdén állva a cserháti vízmosásban.

Hetekig tartja szemmel áldozatát, tudakozódik életviszonyai iránt és ha meggyőződött, hogy jó az alap, akkor ravasz furfanggal hozzá fog a kizsákmányoláshoz.

Most is, a mint magas sarku rozoga cipőjével végig kocog a stáció-utcán, egy új ületlen tőri a fejét. Sötétbarna fénylő arczára ráhullanak a rendezetlen hajfűrtök, fejkendője

előre hajlik és elföldi majdnem egész arczát. Eszre sem veszi a mellette elhaladók gunyos tekintetét, annyira el van merülve a tervelésbe.

Rég kiszemelte magának a tanácsosné Eszti szobaleányát, azt a szűkmellű, sápadt arcú leányt, a ki olyan nagyon szerelmes a házmeszterőkhöz. Többször találkozott a kapuban a leánnyal s látta kíváncsi arczáról, hogy szeretne magának kártyát vettetni, vagy jó-soltatni.

Megszólította volna, de nem merte. Félt a nagyságos asszonytól, a ki nagyon haragudott reá; mert egy régebbi szobalányától egyszer tiz forintot kijósolt. Mintha bizony olyan nagyon meg lett volna fizetve azzal a tiz forinttal. Hiszen azért végig kikérdezte az egész ház megszólítható személyeit, míg megtudta a leány életviszonyait. Különben is nagyon rossz üzlet volt, mert azért a tiz forintért, még majdnem, hogy bezárták. Szerencséjére a nagyságos ur igen finom ember. Nem akart azért a tiz forintért piszkoskodni s megtérítette a szobaleány tiz forintját. Hanem azóta kitellett a becsület a háztól. Nem szabad még csak megszólítnia sem a cselédeket.

Pedig ez a szerelmes Eszti szobaleány ugyancsak jó alap lenne. Szemérmes, sápadt arczáról leri a naiv hiszékenységet. Hogy milyen könnyű az ilyen szemérmeseket idomítani, azt ő tudja legjobban.

Hosszas várakozás után a szerencse végre kedvezett neki, a tanácsosék ma reggel elutaztak falura, honnan majd csak hetek múlva térnek vissza s ez időre az Eszti re bizták az egész lakást. Siet is felhasználni a kedvező alkalmat, meg meglátogatni az Eszti.

Hajlott derekát még jobban meggörnyeszti

kénytelen elfoglalni hivatalát és közvetlen alárendelt viszonyban kell élnie Fejérvárral, addig, míg a sok székatura elől nyugdíj joga aultságáról való lemondása mellett meg nem szökik. Taposj! nemzetem a liberális gavallér politikus legújabb zseniális ötletének!

Az erdődi gyűlés.

Az elmúlt vasárnap a néppárt Szatmár-megyében, Erdődön tartott gyűlést. Jólehet a gyűlést a liberálisok ismeretes botránkozató magaviselete miatt feloszlatták, mégis igen nagy fontosságra reánk nézve, miután a románok ezen a néppárti gyűlésen csatlakoztak először hozzánk, hogy vállalva segítségük oldalra minél előbb a néppárt zászlaját.

Hogy milyen fontos reánk a szatmár-megyeyi románság állásfoglalása, azt a kormány maga tudja elsősorban. Ha a románok kilépnek passivitásukból és a néppárthoz csatlakoznak, senki sem menti meg a liberálisumot a bukástól. Erdély kétharmad részén a románok döntik el a választást és ha a románok, a kik elég balgák és gyöngéek voltak a kormány szerét tolni eddig, most a néppárthoz csatlakoznak, nem adhatnak Bánfynak annyi katonát, hogy erőszakkal többségre bírja juttatni pártját.

Az erdődi gyűlés rendezésének élén Nutiu esperes és lelkes társai állottak s őket illeti meg a legnagyobb dicőség, hogy a passivitás feladását a románság megkezdte. Legyenek üdvözölve közöttünk!

A liberálisok botrányos magatartásáról s a gyűlés feloldásáról a következőket írhatjuk:

Hirly József erdődi plebános bejelentése, hogy néppárti gyűlést szándékoznak tartani, érthető igazatosságok keltett egész Szatmár-megyében. A krassói kerületet a kormány párt megszokta a magának tartani s mivel a mostani képviselőnek Szuhánynak legkisebb hilitása sincs a megválasztásra, elhatározták, hogy a kerületet a kormány párti Kossuth párt kezére fogják játszani. Az eredmény, ugy gondolkoztak egy, csupán a név más.

Midőn tehát kiadották a jelszó, hogy a ter-

vezett néppárti gyűlést meg kell hiúsítani, egyben azt az instrukciót is kapták a jegyzők, hogy a 48-as elvvel kell propagandát csinálni. Ez adja meg a magyarázatát annak, hogy a megyei tisztviselők és községi jegyzők együtt futták a néppel a Kossuth Lajos azt izente... kezdetű nótát.

A néppárt gyűlésére a közel és távol falvakból csak úgy özönlött a nép: Tomány, Krassó, Borhid, Szaniszló és Madarász községekből nagy számu választó jött a néppárti szónokokat meghallgatni, de képviselve volt a krassói választó kerületnek ugyszólván mind egyik községe. Ezzel szemben természetesen a hivatalos apparátus is mindent megtett s így történt, hogy a gyűlésen jelenlevő mintegy 2000 néppárti választóval szemben 5-6 száz főre tehető csöcselék gyűlt össze, mely hatóság közegek vezetése mellett a legbotrányosabb jeleneteket idézte elő.

A leitatott és holt részeg nép nemcsak a személyi biztonságot veszélyeztette, hanem éktelen ordításával a szónokokok megtartását is lehetetlenné tette. Valóban mulatságos volt látni a megyei pénztárnok és anyakönyvvizető „urakat“, a mint a vezetősikre bizott tömeget dirigálták. Botjaikkal adták meg a jelt, hogy hol kell halgatni vagy kiabálni, a nép pedig követte a vezetők intését. Így mikor a főszoigabíró ur akart beszélni Jenev megyei pénztárnok botjával jelt adott, a zaj lecsendesül és a főszoigabíró szólni kezd:

— Felhívom az urakat, sziveskedjenek csendben lenni, mert zajban gyűlést tartani nem lehet. — A fűikus felszólítást természetesen éktelen ordítás követte, mely azután nem is szűnt meg, ugy, hogy 3 órákor a gyűlést a főszoigabíró feloszlatta.

A függetlenségiek részéről harsány éljenzés volt erre a felet, míg a néppárt a legnagyobb csendben vette ezt tudomásul. A csendőrhadnagy eloszlásra hívta fel a tömeget s mivel a nép a felvilágosítást nem vette figyelembe, embereit szuronyt szegezve a néppártiak ellen vezényelt, míg a tüntetők helyükön maradván, ugyszólván a csendőrszuronyok fedezete alatt folytatták a rendetlenkedést.

Midőn a csendőrség a néppártiakat a gyűlés helyéről kiszorította, érkeztek meg elkesve a madarásziak. A néppárti zászló, melyet egy lelkes néppárti hozott, felingerelt Kossuth Armin anyakönyvvizetőt s képből egészen

híkelve, a zászlóvivő kezéből kiakartja azt csavarni. Ebből dulakodás támadt s bár a főszoigabíró látta a jelenetet, nem fogatta el az anyakönyvvizetőt, hanem kiadta a rendeletet, hogy a madarásziakat ki kell a községből kergetni.

Miután ez sikerült, a liberálisok azon kellemes trükkben hagyták el Erdődöt, hogy őket diadalt arattak, míg a néppártiak a szenvedett sérelmek folytán annál inkább fellelkesítve, azzal a biztatással váltak el egymástól: „A vizontlátásra Balnafalván!“

HIREK.

— Személyi hír. Dr. Steiner Fülöp megyés püspök hétfőn délután Budapestre utazott, hogy a főrendiházi tárgyalások részt vegyen.

— A pápa a keresztényekért. A kereszténység látható feje XIII. Leó pápa, a ki szellemileg oly magasan kiemelkedik korunk felett, kérő levelet irt a szultánhoz, hogy a keresztény vallásu saját alattvalóinak legvilkolását Kréta szigetén akadályozza meg.

— Az alsóuthi udvarból. A magyarországi Kárpát-egyesület ügyvivő alelnökéhez József főherczeg legutóbb a következő sorokat irtázte:

„A magyarországi Kárpát-egyesület tisztelt közönségének. Elénk örömmel és hálával vettem üdvözlő iratukat, melylyel engem szeretett leányom Mária Dorotheának eljegyzése alkalmából megísztelni sziveskedtek, mert ebben egy újabb megható tanuilejt becsülöm azon állandó, örömet fokozó bubánatot enyhítő jóakarataknak, mely mindig velem és családommal érez, velünk bándódot és most velünk örül is. Midőn kéréim az egek urát, hogy valóítsa meg áldásával azon hó kívánatokat, a melyek leányom boldogságáért oly meleg, ékes szózatban találtak megnyilatkozást: engedjék meg, hogy nagyrabessült figyelmökért legbensőbb, őszinte hálaérzetemet kifejezhessem.

Kelt Alsóuthon, 1896. ang. hó 25.

József főherczeg.

s ugy néz fel a leány arczába, mikor az előszobában megszólítja:

— Jó reggelt édes kincsem! — Beszélhetnék a nagyságos asszonnyal?

A leányt nagyon meglepi a cigányasszony jelenléte, de leginkább annak a kérdése.

— Hogyan maga a nagyságát keresi? — Hiszen tudja, mennyire haragszik magára? Különböben nincsen idehaza, elutaztak ma reggel falura.

Szárazan köhéssel a Pancza Mari és bölintgatja a fejét előre, hátra.

— Persze, persze! A nagyságos asszonyok mind azt mondják mások előtt, hogy haragszanak rám s hogy egy közönséges csaló vagyok. Hej pedig, de sokszor felkeresnek azért engem, mikor valami bánatuk van. Nincs két hete, hogy nálam volt a nagysága és kért keressék részére egy jó javasasszonyt, a ki majd ráolvas a nagyságos urra. — Aztán közelebb hajlik a leányhoz és sugva mondja neki: — Tudod édes lelkem, félti egy énekes madámtól a nagyságos urat!

Az Eszti nagyon elcsodálkozik, hogy honnan tudja a cigányasszony a nagyságos asszony titkát. Nem lehet másképp, mint hogy csakugyan nálajárt a nagyságos asszony és elmondotta neki.

A Pancza Mari lassan mormogja, mintha önmagával beszélne:

— Bizony nagy kár pedig, mert nincs párja a Mara Sárinak az egész országban, ha ő ráolvasatott volna a nagyságos urra, bizony nyugodtan mehetett volna el a nagyságos asszony.

— Hát aztán mit ér az a ráolvasás?

Pancza Mari szétveti a két karját és ugy csodálkozik.

— Hát maga még azt sem tudja, édes, drága, aranyos Eszti lelkem? A melyik férfire ráolvas egy olyan javasasszony mint a Sári, az olyan szelid lesz, mint a bárány és abba lesz szerelmes, a kibe a Sári akarja. Nem is hagyja azt a nőt el soha.

A leány sápadt arczára lézas pirosság verődik. Valami gyavaság kerülgeti, nem mer még egészen nyiltan beszélni.

— Aztán mindenkin tud segíteni a maga Sárija?

— Hogy tud-e lelkem? Tud bizony! Kiparancsolja az éjjel még a király fiát is a keresztuttra és ott ugy ráolvas, hogy még holta után is hazajáró lélek lesz az után a lány után.

— Hanem most Isten áldjon meg aranyosom, ha nincs itthon a nagyságos asszony, nekem sincs itt mit keresnem.

Tudja jól, hogy a babonás láng felgyult már a leány lelkében s ugy sem fogja elengedni. Csendesesen csoszog az ajtó felé.

Megremeg a leány az igazatosságtól, a vágytól s akadozva féltéken szól a cigányasszony után.

— Mari néni, mondja csak, tudna-e én rajtam is segíteni a javasasszony?

Pancza Mari visszajön az ajtótól. Megfogja a leány karját, és szuro tekintettel néz a szemébe:

— Szerelmes vagy ugy-e kincsem? Elakarja tagadni, de megmondolja magát és lesüti a szemét, mikor bevallja:

— Igen! — ks a hit szeretsz, az nem szeret téged?

— folytatja Pancza Mari.

A leány csak rábólint a fejével s nem mer a cigányasszony szemébe nézni.

— No azt akarod, hogy ő is szeressen téged, bolonduljon utánad? No jól van! Megteszem neked kincsem, hanem előbb megnezem van-e szerencsed a ráolvasáshoz.

— Hogyan hát szerencse is kell a ráolvasáshoz? Kérdi családodtól a leány.

— De kell bizony! Mert mit érsz vele, ha az a férfi bolondul is utánad, ha azután meg te nem leszel vele megelégedve. Száz közül csak egynek van szerencséje, hanem aztán az az egy szerencsés is lesz. Ugy fog élni a világom, mint hal a vízben, még csak a teje sem fog fájni soha. — No ülj csak le ide az asztal mellé, majd én mindjárt kikutatom a szerencsédet.

A leány engedelmeskedik szótlanul s mig ő helyet foglal az asztal mellett, Pancza Mari zsebéből kikeres egy avult kártyacsomót. Megkeveri, aztán odanyújtja bal tenyerén a leány elé.

— Emelj balkezdeddel magad felé. De vigyázz, el ne hulljon belőle egy sem, mert az szerencsétlenséget okozza.

Remegő kézzel emeli el a leány a kártyát, fél, hogy el talál ejteni belőle.

Hozzá fog azután Pancza Mari a kivetéshez. Rakja össze-vissza rendetlenül és mégis szép rendben vannak, mikor valamennyit kivetette. Vizsga szemekkel tekint végig a kártyákon, ujjahagyóval végigkopogtatja a kártyákat, közbe-közbe érthetetlen szavakat mormogva. Mikor bevégezte, egybelőki a kártyákat.

— No aranyos kincsem, a kártya azt mutatja, hogy a kit szeretsz, az vagy nagyon messze van tőled, és sohasem látod, vagy pedig nagyon közel és mindennap találkozol vele. Majd kivetem azt is mindjárt.

Ujra keveri a kártyát, melyet aztán el-

— A csáktornyai királygyakorlatok. A jövő hónap 19-én Csáktornyan tartandó nagygyakorlatokra 6 Felsővel Rájner és Ottó főhercegek kivül Bánffy Dezső báró, Perczel Dezső, Fejérváry Géza báró, Jósika Samu báró is leutaznak. Tegnap 21 wagon butort indítottak utnak, a lakosztályok br. rendezéséhez. Ő Felsője 18-án a zalamegyei főudol küldöttséget fogadja.

— Az ágyai kápolna oltárképe. Mária Dorottya a főhercegisasszony, az orleansi herceg menyasszonya oltárképet festett az ágyai kápolna számára, a melyet tudvalevőleg azon a helyen emeltek, a hol a fiatal László főherceget most egy éva halálos baleset érte. A szép oltárképet, a testvéri szeretet és kegyeletnek ezt a szép jelét, tegnap helyezte el az ágyai kápolnában Libits Adolf jószágigazgató. Ugyanekkor állították fel a karrarai márványból készült remek oltárt. A kápolnát ma szentelte fel a kisenyő plébános a főhercegi család s a most már szintén a családhoz tartozó orleansi herceg jelenlétében.

— Antiszabadkőműves kongresszus. A nemzetközi szabadkőműves ellenes kongresszusra, mely Trientben fog megtartani nagyban folytak az előkészületek. A szervező bizottság elnöke Alliat a lovag már Trientbe érkezett Rómából, hogy a szükséges intézkedéseket tegye s az előmunkálatokat vezesse. Az ülések a papnevelő intézet templomában fognak megtartani.

— A schönbrunni színház. Emilittük a múlt napokban, hogy Mária Dorottya főhercegnő esküvője a schönbrunni kastély kápolnájában fog végbemenni és lakodalmi ünnepségekkel kapcsolatban díszelőadás is lesz a kastély színházában. Ezt a színházhelyiséget 1873 óta nem használták, úgy hogy most gyökeres átalakításokat kell a már kissé kopottas helyiségben végezni. A színházban mindössze 168 néző részére van hely. A restaurálási terv szerint a színházba villamos világítást fognak bevezetni, mindent újonnan aranyoznak, átfestenek, a mennyezet freskóit újra festik, új függőnyt készítenek és az ülőhelyeket damasztal újonnan kárpitozzák. A földszinten tíz sor karszéket állítanak fel, hasonlókat az udvari opera karszékeihez. Az első emeleti erkélyt tágas udvari páholylyá alakítják át, a melynek két

oldalán kisebb páholyok lesznek a suite részére. Azonkívül még 6-8 új náholty építenek az első emelet magasságában, úgy hogy a színházban legalább 300 nézőre lesz hely. Gondoskodva lesz még megfelelő iltözözobokról, teaadó szalonról és udvar számára és étteremről. Néhány nap előtt herceg Lichtenstein főudvarmester vezetése alatt bizottság mindent gondosan megvizsgált a színházban és ennek a vizsgálatnak az eredménye a restaurálási terv, a melyet fentebb ismertettünk.

— Jótékony pap. Farkas Minály czimzetes kanonok, vadkerti esperes-plébános, mint tudósítónk írja, a nádasdi róm. kath. kántortanító fizetésének javítására örök alapítványul 1000 koronát tett le.

— Figyelmeztetés. Fölkéretnek mindazok, akik Székesfejérvárra szent István ereklyéjéhez zárandokokat vezetnek, hogy érkezésük és itt tartózkodásuk idejét, valamint a zárandokok számát Gremperger István apátplébánosnak, mint a szállásbizottság elnökének kell időben bejelentésük. Kérjük a rokon érzelmű fővárosi és vidéki lapokat a fenti figyelmeztetésünk átvételére.

— A Margitsziget átalakítása. Magasrangú körökben, mint egy hetilap írja, mozgalom folyik az irányban, hogy a Margitsziget, melynek megvásárlása elől a főváros tudvalevően kitért, vállalati alapon európai nivóju fürdő- és üdülőtelleppé fejlesztessék s előzőleg József főhercegtől ugyanolyan áron megvásároltassék, mint a mely annak idején a székesfővárossal való tárgyalások alapját képezte. A mozgalom élén főúri és társadalmi életünknek egyik kitünősége áll s a tulajdonos főherceg által jóváhagyott tervet, mely a Margitszigetből tényleg európai híresség helyét fejlesztene a kormány is helyesli és pártolja. A terv úgy van megfogalmazva, hogy a fővárosi Dunaszabályozás kérdését is megoldja s ezért a parlamentet is fölközelítozni fogja.

— Huszonöt éves papi jubileumok. Szepes-Teplíc legközelebb szép ünnepélyeknek lesz színhelye. Szeptember 3-án ugyanis hat áldozár jön össze az ötteni plébános, A n d-

reides György vendégszerető házában, hogy közösen ünnepeljék meg pappá szentelésük 25-ik évfordulóját. A jubiléumok a következők: A n d r e i d e s z György szepes-teplíci, Flórek Antal árva-rebesai, R e s l a s z József guézai, Gyulaffy József löcsei gymn. hittanár, G r a p p a Vendel muttnói és K l i n o v s z k y Agoston hrustini plébánosok. — Mindannyiukat S a m a s s a József dr. egri érsek szentelték fel 1871 szeptember 3-án, szeptember 3-án szépesi püspök korában.

— Egyháziilag tiltott könyvek. Múlt hó 21-én kelt rendelettel az Index Congregatiója a következő könyveket tette Indexbe: 1. Michelet, Le pretre, Les jesuites. 2. Jules Bois, La sananisme, et la magie. 3. Lang, Mythes cultes et religion. 4. Zola, Rome.

— Fejérmegyeiek a kiállításon. A váli járásból vasárnap augusztus 30-án reggel 700 ember ment fel a budapesti kiállítás megtekintésére, hol a felrándulók két napot töltöttek.

— Iskolaszéki ülés. Az iskolaszék ma d. u. 2 órakor A l a g h y Dezső elnöke alatt ülést tartott, melynek legfontosabb tárgya volt a tanító felosztás. R a i n i s s Mátyás egyhanglag közfelkiáltással a belvárosi fiúiskolához vezető tanítót választott. Két tanítói állás betöltése jött ezután titkos szavazás útján tárgyalás alá. A pályázók közül H a n g Mária kapott 12, C s i p k é s Gyula 8, G r e m p e r g e r Pál 8, H o r v á t h Ferenc 4, L a m b e r t Ferenc 4, C s ö n g e d y I. 3, S z ö l l ö s y Mari 2. Tehát meglelt választva: H a n g Mária az olajutcai iskolához, C s i p k é s Gyula és G r e m p e r g e r Pál között, mivel egyenlő szavazatot kaptak új szavazás tüzetett ki, mely nem vezetett eredményre, ismét új szavazatot, de akkor is egyenlő szavazatot kapta, míg végre sorshuzás útján G r e m p e r g e r Pál lett megválasztva a tóvárosi iskolához. A szavazást dr. F a n t a Adolf városi bizottsági tag vezette.

— Vilmos német császár és a kath. vállás. A most uralkodó II. Vilmos német császár komolyan veszi azt, hogy országában ő a protestantizmus feje. Nagyon szeret beszélni is s megragad minden alkalmat, hogy ezmit az emberekkel közölhesse. Az 1894-ben az éjszaki

emeltet a lánnyal. Mikor már kirakta a végig bopogtatta ujjahegyével a kártyákat, odafordul a lánnyhoz.

— Távól tőled, hegy, víz van közöttetek, nagy szerelemmel és fájdalommal gondolt rád egy barna férfi. De te, kincsem, nem azt szeretted! A kibe te szerelmes vagy, az itt van valahol egész közelében.

A leánynak lángba borul az arca, s csodálkozva néz a cigányasszony arczóra.

— Hát aztán honnan tudja ezt Mari néni? — Hiszen mutatja a kártya! — Most gondold bele a kártyákba a nevének, a kit szeretsz és én ki fogom vetni.

A leány engedelmeskedik.

Pancaza Mari meg betakarja tenyerével a kártyákat. Jobban meggörnyeszi a derekát s ismét mormogja azokat a csodálatos szavakat. Aztán kabalisztikus jeleket ír a levegőbe a tenyere élével és lassan, mintha az egyes kártyákból betüznék ki, megmondja a nevet:

— Horák János!

A leány elküldi magát s felugrik a székről. Bámulva néz a cigányasszonyra.

— Honnan tudja maga ezt?

— Hiszen édes, aranyos kincsem, mondtam már, hogy én előttem nincs titok, megmond nekem mindent a kártya No, ugy-e, hogy nem hazudtam, ugy-e, hogy ugy hívják?

— Ugy! — hagyja helyben a leány.

— Jaj pedig kincsem, de büszke ember ám ez a házimester! Hanem ülj csak le, mindjárt meglátjuk a szerencsédet, aztán majd ráolvas a Sári, — csak legyen hozzá szerencséd.

— Kipakol a zsebéből egy gombolyag tekete csernát. Lezaskit beléle két apró szálát s azt odateszi a leány tenyerébe.

— No most ide nézz mindig a szemembe.

És a leány szinte reszket annak a két erős tüzi fekete szemnek a fényétől. Kényelmetlenül érzi magát, de ha egy pillanatra elfordítja szemét másbóvá, a cigányasszony rákiált.

— Ide nézz csak a szemembe, másképp nem lesz szerencséd.

És ő néz tovább is abba a két fekete szembe, a melynek fénye szinte égeti az arozát. Kábult, izgatott lesz attól a tekintettől.

Pancaza Mari a mutató ujjával gömbbé gyurja a czarnaszálakat a leány tenyerében.

— Ha ezek a szálak ismét egygyé lesznek forrva, úgy szerencsés leszel a ráolvasásban.

Két uja közzé fogta a kis czernagyöcskét, azt a leány arca körül forgatja s az óvarásló nyelvén mormog hozzá valamit. Á mint forgatja kezét a nélkül, hogy a leány észrevenné, kicsereéli a golyócskát egy az ujai között lévő más golyócskával.

Odaadja a leánynak.

— Nesze bontsd ki és nézd meg: összeforrt-e az elszakított szál.

Remegő kézzel, izgatottan bontogatja ki a leány a kis golyócskát. És mikor végig kibontva látja a kis golyócskát egy szálban, — örömittasan kiáltja el magát:

— Egész!

Pancaza Mari odafordul hozzá. Nézi a szálát, mintha nem hinne szemének. Végighuzgatja két uja közt vajjon nincs-e rajta görös.

— Szerencsés, nagyon szerencsés leszel leánynom a ráolvasásban. Kevés ily szép szálát láttam mint ez. Ezen még csak görös sincs!

— Ugy-e Mari néni, most már fog segíteni rajtam a Sári?

— Fog bizony édes kincsem, hanem hát

most nézzünk utána, hogy összeszedjünk mindent, a mi kell a ráolvasáshoz.

— Hát mi kell ahhoz.

— Jaj kincsem ahhoz sok minden kell, a mi tartós boldogságot, szerencsés párosítást csak úgy lehet kötni, ha ahhoz minden kellék meg van. Kell először valami tiszta aran egykészer. Természetesen olyan, melyet már használtál. Ha ezzel ráolvas, olyan tiszta lesz a szerelme, mint az arany, és tartós, mint a fény.

— Jó lesz az arany filbevalóm?

— Jó! hogyné volna jó!

És a leány kiakasztja az egyiket és átadja a cigányasszonynak.

— Jaj, édes kincsem, Esztikém, mindakettő kell ám, mert a nélkül csak olyan felemés lesz a szerelme és hiányos a tartóssága.

— Igaz biz' a — és átadja a másikat is.

Pancaza Mari sorolja tovább, hogy mi kell:

— Tavaszi, nyári, őszi és téli utcairuha,

no meg egy háziruha!

— De hát minek az a sokféle ruha —

kérdi megütődve a leány.

— Hát csak azért, édes kincsem, Esztikém, mert ha csak a tavaszi ruhára olvas rá a Sári, hát akkor csak tavasszal fog szeretni a János. Azért kell ám kincsem tavaszi, nyári, őszi és téliruha.

— Hát a háziruha miért szükséges?

— Jaj kincsem, hát nem gondoldod fel ésszel, hogy csak otthon is kell, hogy szeressen. Mit érnel vele, ha csak az utcán bolondulna utánad, — otthon meg rád sem nézne.

— Különbön ha nem akarod, ne add egyiket sem, mert a te dolgod. Bárha aranyt mondhatok, hogy ruhádnak nem lesz semmi baja, és egy hét múlva újra visszahozom, úgy a hogy elviszem.

vidéken tett tengeri utazása idején „Mi Atyánk a nagy tengeren” cím alatt 7 prédikációt mondott s ezek egyikében az ember szabad akaratáról következőleg nyilatkozott: „Az embernek van szabad akaratja és ő Isten ellen is fellázadhat; mert Isten az embert nem kényszerítheti, nem is akarja kényszeríteni soha. Mint a pásztor az ő juhait szóval hívja és nem kötélen vonszolja, úgy tesz az Isten is. Mindent a világon robbantani és kényszeríteni lehet, a sziklákat és a legkeményebb gyémántokat, — csak az emberi szívet soha. Azért mondá az Údvözítő a korabeli nemzedéknek: „Hányszor akartalak összegyűjteni, de ti nem akartatok összevegyülni”. Ebben a nyilatkozatban II. Vilmos császár — és ő ugyazólván az egész hívő protestantizmus érzelmeit fejezi ki itten, — teljesen szakít Luther, Kálvin és Zwingli tanával, vagyis az ő protestantizmussal az emberi szabadságról s visszatér a kath. egyház tanításához. Vajha mindenben megtrénnék!”

— **Közgyűlés a megyénél.** Fejérmegye közigazgatási bizottsága augusztus hó 11-én délelőtt 10 órakor a megyeház kistermében báró Fiáth Miklós főispán elnöke alatt ülést tart.

— **Menelik király székhelye.** Menelik negusz 1892 óta Adisz-Ababa városában tartja székhelyét. Adisz-Ababa eddig egész jelentéktelen hely volt Menelik egyszerű s mindenkorra Adisz-Ababába helyezte most át udvarát, mivel a várostól mintegy félóránira egy gyógyforrás van, mely igen jótékonyan hat a negusz egészségére. Abesszinia új fővárosa Soa tartomány déli részén a Galla tartományok táján fekszik. Íghajlata egészséges, hőmérséke, noha 2300 méter magasságban van a tenger színe fölött, enyhe. A mintegy tízezer főnyi lakosság a folyó völgyében a szeliden emelkedő partokon épített kunyhókban lakik. A folyón keresztül két kezdetleges, összetakolt fahíd van. Az olasz hadifoglyok a negusz parancsára egyelőre az utak kikövezésével és kőházak építésével foglalkoznak, úgy hogy Adisz-Ababa nem sokára civilizáltabb formát fog ölteni. Most az egész városban még csak a negusz palotája az egyetlen kőépült, maga a nép szalmakunyhóban lakik.

— **Dankó Pist. Székesfejérvárott.** A legzenialisabb magyar dal szerző, kinek nótáit szindarabokban, úri szalonokban és künn a mezőkön évek óta éneklék, mint bennünket értesít

— Hanem aztán mához egy hétre itt legyenek a ruháim, mert nekem szükségem van rájuk.

— Hát hiszen csak nem gondolod, hogy én nekem kell az a ruha? Ugyan mit csinálnék vele? De hát el kell vinni a te érdekében. Megfizetsz te nekem pénzzel, — arany pénzzel nem sokára, mert boldoggá, szerencsésé foglak tenni — minek kellenének nekem ezek a rongyok?

Kikeresik a szekrényből a kívánt ruhákat s a cigányasszonyt éles szemével megömeri mindjárt az értékesebbet. A leány ki akar egy új tavaszi ruhát cserélni egy viseltessel, hanem Pancaza Mari tiltakozik ellene.

— Hova gondolsz, ez a rongyos ruhát akarod, hogy elvigyen, hogy ilyen szegényes legyen a szerencséd?

De hogy akarja! visszacsérelék és Pancaza Mari meg lehet elégedve a rakománnyal, a melyet egy vászonlepedőbe kötnek össze. Ne lássa senki, mi van benne, mert erről az egész dologról nem szabad tudni senkinek. Figyelmezteti is Eszti: komolyan, mert azonnal vége lesz a kívánt eredménynek, mert annak a harmadiknak a gondolata belekeveredik a dologba és akkor nem fog érní semmit a ráolvasás.

Mielőtt elmenne, megajándékozza meg valamivel. Kikeres mély zsebéből egy kis papírcsomagot. Ebben van a csodatevő tapló.

Nézzé Eszti lelkem, harapi ebből a taplóból egy kis darabot, a cserhári vizmosásból hozta a Sári. Tizenhat napig járta körül térdén a vizmosást, és hozta a szikla mélyedéből, a melyet csak az lát meg, a ki végig vezetli a 16 napot. Megóv ez a taplódarab téged minden nyavalyától. Nem fog bántani betegség bántat, pietyhaság. Ha magadnál hordod, mindig szerencsés leszel, bármibe is fogsz, mint

szeptember 5-én és 6-án Székesfejérváron fog játszani. Dankó Pista azt a dicséretre méltó tervet vette fejébe, hogy az ország területéről kiszorítja az idegenből hozzánk átszármasztot selejtes és többnyire erkölcstelen kuplékat. Már tavaly szervezett egy kitűnő énektársulatot, melylyel bejárta Pozsony, Sopron, Nyitra, Vésce, Pancsova stb. vegyesajku városokat, a remek szerzeményeinek pompás előadásával diadalra vezette a magyar nótát. A hangversenyt a színházban tartja meg. Megvagyunk győződve, hogy Dankó Pista, kinek nevét idővel a világ legelső dalszerzői közt fogják emlegetni, előzékegy támogatásban részesül a közönség részéről, hogy gyönyörködjék egy magyar daltársulatban.

— **Armuth a borgyáros.** A kitűnő zamatu bork jeles gyártójának Armuthnak ügye legközelebb a fogyasztási adóbizottságot foglalkoztatta. Armuth viselt dolgai ügyében Tóth Artur, dr. Sára Gyula és Dr. Kövessy István intéztek Nemcsics Gyula pénzügyi tanácsoshoz kérdéseket. Hosszas vita keletkezett a kérdések nyomán, a mely azzal végződött, hogy az elnök bejelentette a bizottságnak, hogy a jeles czég bormanipulációira vonatkozó ügyiratok áttették a pénzügyigazgatósághoz és ha az úgy ott befeljezést nyer jelentést fog tenni annak eredményéről a bizottságnak. Jegyzőkönyvbe vették a fogyasztási adóbizottság azon óhaját, hogy jövőre hasonló esetekben a felelős fogyasztási adóbizottság mindenkor, részben azért, hogy a közönséget megnyugtassa, részben pedig azért, hogy a hivatalos jelentés ott azonnal megtehető legyen. És ezzel a fogyasztási adóbizottság egyelőre végzett a jeles Armuth czég manipulációival, a melynek epilógusa fog csak még egyszer szerepelni a bizottság előtt. A tanúságot azonban reméljük levonta az Armuth ügyből a bizottság s jövőre megfogja bizonyosan akadályozni a hasonló csempészeteket.

— **A konstantinápolyi lázongás.** Az augusztus 27-iki vérengzésnek legújabb hírek szerint tízezer örmény esett áldozatul. Az örmények az ottomán bank megszállását azzal indokolják, hogy a külföldi követek figyelmét

a madár, mert két hétig lestem a csalitosban a rigót és mikor hajnalban megfűdött az ökörkőrü levelében — megáztattam ugyanabban a harmatban ezt a taplót. Öríz meg jól! — Most Isten veled Eszti lelkem, majd mához egy hétre szerdán elhozom a ruhákat.

Es elmegy, a görnyedő hátán a ruhákkal. A leány egyedül marad. Nem is gondol a Pancaza Marira, sem az elvitt ruhákra, — tervel a jövőbe.

Nincs kétség, hogy a János nem sokára az övé lesz és őt elveszi feleségül. A nagysága megígérte, ha tőle megy férjhez, ő fogja kihazasítani.

Milyen más lesz akkor az a két házmesteri szoba, melyben a János lakik. Az a durva faágy, meg az a csuf festetlen asztal ki fog onnan kerülni s helyébe szép fényezett butorokat fognak venni. Kikapja akkor majd az árvatárnál levő pár száz forintját, a mi az édes atyja után rámaradt.

Berendezi szépen a szobákat és tisztán fog tartani mindent. Megtanulta ő már a nagyuraknál, hogyan kell berendezni a szobákat.

Kínéz az udvarra a János lakásának ablakára. Ott fog ő nem sokára lakni, mint a János felesége! Milyen büszke is lesz akkor. Majd irigykedhetik a báróné szobalánya az első emeletről, a ki eddig sápadt arczért sápadt tulipánnak csufoita. Haragudott mindig rá, mert az az is szerette Jánost és János is sokszor eljárt vele sétálgatni. Majd fognak csodálkozni a házbeliek, ha egyszer csak azt fogják látni, hogy a János bolondul utána.

Szik melle csak úgy remeg az örömtől. — Mégis áldott jó asszony ez a Pancaza Mari!

(Folyt. köv.)

akarták ezzel magukra terelni. Céljuk különben az volt, hogy általánosan fölkelést támasztanak, a mely azonban nem sikerült miután több örmény az utolsó percében visszalépett. A nagy követek a szultánnak előterjesztést tettek, melyben igen komolyan föl hívják figyelmét a megszállásokra és kiemelik, hogy a nagy követek minden kétséget kizáróan saját szemükkel meggyőződtek a rendőrök és a katonák ötlemségéről. Felszólították a szultánt, hogy vessen véget ennek az állapotnak, mely végzetessé válhatik Törökországra nézve.

— **A zsidók.** Egy zsidólap jelenik meg Budapesten a melynek címe: „Egyenlőség”. Ez a név az óföld lap határtalan elbizakodottsága révén tűnik ki. Legújabbban a következő érdekes hírt közli: „A magyar jogászygyűlésen, melyet jövő hó 21-22-én tartanak meg hífeleink közül többen fognak előadást tartani. Közük találjuk dr. Jellinek Arthur orsz. képviselőt (magánjogi kérdés), dr. Miskolc Ignác, dr. Wittmann Mór és dr. erényi Ullmann budapesti ügyvédek, (kereskedelmi jog), dr. Baumgarten Izidor törv. széki bíró és dr. Fayer László egyetemi tanárt (büntető jog), végül dr. Fodor Armin törvényszéki bíró (polgári eljárás).” — Ebből a híreskéből megtudjuk, hogy a „magyar” jogászygyűlés tiz előadója között hét zsidó van, s ezen a révén a gyűlés nagyobbat joggal nevezhetné magát zsidó jogászygyűlésnek. Megtudjuk ebből a szikkból azt is, hogy a zsidók immár nem indegenkednek attól, hogy kérkedjenek térfoglalásukkal. Ezen a révén aztán töllünk sem vehetik rossz néven, ha mi is összeszámítjuk néha őket és külön úgy emlékezünk meg róluk, mint zsidókról. Ilyen térfoglalásáról a zsidóknak adhatunk mi is számot, pótolva ezzel az Egyenlőség hiányos statisztikáját. Az augusztus 28-iki napi eseményekről a budapesti rendőrségi sajtóroda a következő readóri híreket közölte. Kóhon Sándor gyakornok a Fischer és Rapoport Teréz-körtü czégtől egy 3000 forintos pénzes levelet szikkasztott el. Rosenfeld Armit zsebmetszésen érték tetten az Újvársátréren. Baumgarten Lázárt szintén az nap tartóztatta le a rendőrség, mert egy vég postót akart elemelni Vilt Lipót kerepesi-nti ruhakereskedéséből. Ugyancsak augusztus 28-án fogta el a fővárosi rendőrség Berger Vilmost, mert kisült, hogy ő volt orgazdája Berger Izidor banksikkasztónak. Az „Egyenlőség” önértetének emelésére megvaljuk, a mit mindenki sejtethet, hogy ezek az egy napon hurokra került jómadarak valamennyien zsidók. — És folytatjuk a statisztikát. Augusztus 31-re a budapesti törvényesek előtt egy monstre bünpör tárgyalása volt kitűzve, a hol a család pénzgánsék felett itélkeztek. A vádlottak a következők voltak: Schwartz Samu, Goldschmiedt Károly, Spiegel Samu, Klug Gyula, Weiser Ignác, Bardach Gyula, Stern Ignác, Böhm Bernát, özv. Herczog Rudolfiné, Grünbaum Simon és Fuchs Márton. Ha az „Egyenlőség” nem ismerné fel neveik után a híttelekezetéhez tartozókat, kételyének eloszlátására megjegyvezük, hogy az itt felsoroltak, a vizsgálati iratok szerint valamennyien zsidók. A „Egyenlőség” zsidó önértetének emelésére azt hisszük ez uttal elég ez a statisztika. Alkalomadtán azonban pótolni fogjuk.

— **Gyilkos sógor.** Holuska Ferencz és Pulai János ráczalmási földművesek egymás közt nagyban tartották a sógorságot Egy házban laktak s mindenhová együtt mentek el, meg a korcsmába is. Így történt aztán, hogy augusztus 30-án délután a bortól egy kicsit harcias kedvet kaptak és összeveztek úgy, hogy kére ment a dolog. Holuska gyorsabban rántotta elő kését s megszurta vele Pulait, ki rögtön összeesett s meghalt. A gyilkost a csendőrség elfogta.

— **Elítélt tolvaj.** Bertai Istvánné Kálazi születésű csalédet a budapesti törvényszék elítélte hat hónapi börtönre, tekintetve vége, hogy már többször lett lopásért elítélve. Egy ízben három évet ült a börtönbe egyfolytában.

— Nagy vihar Etyeken. Augusztus 31-én Etyek határa fölött hatalmas erővel dühöngött a vihar. Valóságos itéleti idő volt. Szakadt egész délután az eső rettenetes dörgés és villámlás között. Patzius György ettyeki csizmadiának préházába belesapott a villám az egész épületet a benne levő 30 méternyi tüzifával együtt felemésztette. Tűzoltásról szó sem lehetett. Még az volt a szerencse, hogy jég nélkül jött a vihar s így az említett szerencsétlenségen kívül egyéb kárt nem okozott.

— Gyászrovat. Prail Antal, a lovasberényi „Kath. Népkör” elnöke, segély-egylet választmányi és a róm. kath. iskolatanács tagja, a lovasberényi iparosok betegsegélyző-egylete kerületi pénztárosának, ugyancsak a lovasberényi csizmadiapártáruulatnak számos éven át volt elnöke, az ottani közönségnek tekintélyes tagja, mint férj, Mária, Emma, Gyula, Béla és Lajos, mint gyermekek, és nagyszámu rokonság, fájdalomtól megtört szívvel jelentik, a szerető hitvesnek, a jó és forrón szeretett gondos édes anyának, valamint a jó rokonnak, Prail Antalnak, szül. Mezezer Máriának, f. é. augusztus 31-én este 3/4 11 óraker életének 49-ik, házaságuk 28-ik évében, rövid, de sulyos szenvedés után történt gyászos kimutát. — Az elhunytnak hült tetemei szeptember 2-án, délután 4 óraker a róm. kath. egyház szertartásai szerint a lovasberényi sírkertben örök nyugalomra tetettek. Erre az egésztele szentmise-áldozat sept. 3-án reggel 8 óraker a lovasberényi plébániatemplomban fog bemutatni. Lovasberény, 1896. septe. 1-én. Áldás és béke lengjen porai felett!

— A hitehagyott. Az aranyosmaróti plébános Fertig Alajos a szarvasi ág. ev. főgymnáziumhoz pályázott tanári állásra. Kérvényében kijelentette, hogy megválasztatása esetén luteránussá lesz. A szarvasiaknak ugyálszik nem nagyon volt kik között választani, mert Fertig urat a hitehagyásra kész papot választották meg. Sem az aranyosmarótiak, sem a katolicizmus nem vesztett vele, mert a kinek olyan a vallása, mint a ruha, melyet a szükséghez képest változtatunk, az jobb ha távozik körünköl. Valószínű azonban a szarvasi gymnasium sem ryer vele, sem az erkölcsi nevelés, még abban az esetben, ha a miniszterumban meg nem semmisítik a választást. Ott ugyan az mondották Fertig urnak, hogy nem hajlandók aposztata papot alkalmazni tanári állásra.

— A trónkövetelő király. Nagy zavar van Szerbiában. A tékozló Milán, miután végig dorbézolta Európát, most újra magához akarja ragadni Szerbiát. Sándor, király, midőn látta, hogy a hadsereg nagy része atya pártján van, hajlandó lett volna átengedni neki az uralmat. De nem úgy Natália királyné, a ki erélyes intézkedéseivel megfeszította a fiatal király környezetét a gyanus emberektől. Beavatottak nem tekintik még rendezetnek az ottani viszonyokat és rövid idő mulva Milánnak Szerbiába jövetelét várják.

— Léghajós Székesfejérvárott. Kedden augusztus 1-én d. u. 6 óraker szált föl a lége a polgári lövöldben Grzibovszky léghajós a léghajójával. A felszállást kevés számu közönség nézte végig, pedig nagyobb érdeklődést érdemelt volna Székesfejérvár közönségétöl, mely minden iránt a legnagyobb közönyt mutatja, melyet különösen az intelligensbb közönségnél tapasztaltunk. A léghajót két magas fa közé huzták fel s meleg levegővel lett megtöltve, mely a léghajót oly erővel igyekezett elvinni, hogy az odarendelt harmincz ember is alig tudta tartani, míg végre a szálló ernyőt odakapcsolták a léghajó aljához, s a léghajós mint jó katolikus keresztelt vetett s az ernyőn lobogó fakarikába belekapaszkodva felszállt. A léghajót a gyenge szél a javítóintézet felé vitte s mikor már körülbelül 1000 méter magasan lehetett az ernyőt kikapcsolta a léghajós s kezdett vele egy darabig, míg az ernyő ki nem nyíllott óriási sebességgel zuhanni, majd midőn az ernyő kinyíllott a zuhanás megszűnt s lassan szált lefelé az uhláns kaszárnya udvarára,

míg a léghajó tova szált egy darabig, majd az is leereszkedett. A léghajós teljes épségben esett le az ernyővel a földre.

— Az új iskolaév kezdete. Az utcák ismét élénkebbek lettek, a tanulók bejöttek a vidékröl, hogy az új tanévre beiratkozzanak. A beiratások már javában folynak s holnap már be is fejezik mindenütt.

— Rendüri hírek. Fischer József és Fischer Emánuel a rendőrség csavargásért letartóztatta s négy napi börtönrre ítélte. Schwarcz Józsefet rendüri kihágásért 1 napra s Kinkol József és Honáll Györgyöt szölolopásért szintén egy napi börtönrre ítélte.

Fejérvármegye története.

(Irtá: Károly János szefjérvári kanonok, kiadája: a millennium alkalmából Fejérvármegye közönsége.)

Befejezzük ismertetésünket a kötet két legfontosabb és legérdekesebb tárgyával, a vallások történetével és a földmívelés, ipar, kereskedelem emlékeivel Fejérvármegyében.

A katolicizmusmal kezdő szerző és lelkesedésének egész melegevel, hódolatának egész mélyével írja le sz. István honalapító, a hon boldogságát és maradvóságát a kath. hitre építő működését úgy országszerte, mint Fejérvármegye területén. Elmondja az ország szabadsága és függetlensége tekintetében való nagy fontosságát a korona megszerzésének; s midőn már a korona az egyház szertartásai szerint a fejére tetetett, hogy a sz. korona ne legyen kitéve semmitéle pártoskodás esélyeinek, annak megőrzését a székesfejérvári egyetelen és kiváltáságot társaskáptalanra bízta, melyet erre a célra ő alapított. Alapítja, birtokokkal ellátja az egyházakat, mint a civilizáció munkásait; melléje helyezi működésében a világi hatalmat, hogy azt támogassa, az egyház pedig ennek tekintélyt adjon.

Azután elmondja szerző sz. István működésének hatását, mely abban is nyilvánul, hogy a megye legtöbb községe a vallás motívumából veszi nevet; templomokat épít, stb. Azután áttér a katolicizmusnak Fejérvármegyében való tönkrejtása esetelésére; felhozza a pusztulás okait megyénkben; különösen a török pusztítást, a falvak népeinek menekülését és kiirtását. Elmondja továbbá az ébredést, a megye érdeklődését a katolicizmus iránt, főleg a követi utasítást Meszlényi János részére, hogy a pozsonyi diétán hasson oda, miszerint a kath. hit a megyében visszaállítassék, aminek eredménye az volt, hogy 1753—54-ben harminczegy plébánia volt a megyében újra szervezve.

A székesfejérvári püspökség és káptalan alapítása már újabb dolgok, de azért tanulságosan van megírva úgy az alapítás előtti peres vizsál, mint az egyházmegye kormányának élén állott püspökök életrajza. Nagy Ignác, Farkas Imre és dr. Steiner Fülöp arcképeivel.

A görögkeletieknek is megvan e kötetben történetük. Mikor jöttek a megyébe, minő okok vezették őket ide, hol telepedtek le, stb.

A protestántizmusról, annak hirdetőiről, terjedéséről, az egyes községi gyülekezetek alakulásáról nagyon érdekes és tárgyilagos ismeretetés van a kötetben, valamint a zsidókröl, azok régi és újabb viszonyairól. Elmondhatjuk, hogy ezen rész valóságos vallás története Fejérvármegyének; és azt a benyomást nyeri az olvasó, a mit ugyan a szerző nem fejez is ki szóval, de a sorok közöl meggyőződünk belöle, hogy a hazafias érzelem mellett a testvéri szeretet is századokok lángolt a megye lakosai között, tartoztak azok bármely vallás kötelekébe.

Nagyon érdekes az utolsó közlemény a földmívelés, ipar és kereskedelem emlékeiröl megyénkben külön-külön tárgyalva mindegyik. Vajon kik olvastak eddig a földmívelés történetéről valamit? és kik megérny földmíveléséről? Nagyon kevesen és nagyon keveset. De Fejérvármegye történetében és tárgyán külön czikk van szentelve, történeti adatokra fektetve, felsorolva az okok, melyek annak fejlődését

gátolták és a melyek előmozdították. Élénk képét adja szerző a földmívelés történetének százdoktól kezdve a mai napig; képét küzdelmeinek, szenvedéseinek. Tájékozik a szőlőművelés és gyümölcstermelés adatairól, a földmívelés jóvelmezőségéről különféle századokban, s oda illeszt állításainak igazolásául egy-egy bérszerződést a mult idökböl, Ercsi, Bicske és Dinyérel szölokt. Aztán áttér a mult század végén kezdődő újabb viszonyokra, az ezeket követő haladásra, a gazdaságt nagy alakjai a Lilién József báró és Herhy Mihály korszakot alkotó reformjaira; és midőn mindezeket vonzó modorával kellően méltatta, a convencziós cselédek sorsát veszi kezébe, oda hajol a nagybirtokosok szívére és kérve-kéri őket, adassak ki azok szegediményeit teljes épségben és ne csut buza helyett, árpát pedig rozs helyett stb.

Az ipar története ismét visszavezeti az olvasót az ösmagyarok korába, megyénkben pedig megjelöli azon helyeket, ahol az egyes iparágak bölcsőjét ringatták. Beszél Timárusztáról, mint a timárság ösfészkeröl; Kenderteröl, a hol a kender-ipar üzetett. Az egyházak tövében fejlesztett ipar legkülönfélébb ágairól, azután a malmokról, a melyek részben a 12—13-ik századtól kezdve maig is fennállnak; a bodai, csalai, galgavizi és csóri stb. malmok ezek, melyeknek megismerjük jóvelmezését, bérletét és becserétkét. A czehlevek nyomán terjedelmes képet nyerünk a többi iparág történetéről, a melyek oly becsek voltak a magyar előtt, hogy elhagyták családi nevüket és átvették iparuk nevet és lettek Borbély, Beretvás, Csapó, Csizsár, Kovács, Lakatos, Mészáros, Juhász, Birkás, Ötvös, Szijjártó, Süvegyártó, Szücs, Takács stb. családevek.

A kereskedelemről már kevesebbet találunk, de fejlődését a megyénkben keresztülvonuló főbb vonalak, a sok helyen fenálló vámok, azok tarifái, a „fejérvári pondus“, a „fejérvári véka“ használatára fektetve elég bő és nagyon érdekes képet nyerünk, kivált ha azokat a rendkívül fontos és érdekes árbecskéletek méltatjuk, a melyek az akkori idöknök viszonyait tükrözik vissza, ge a melyeket szerző csak kivonatossan közöl.

Azt mondja a szerző előszavában, hogy a füsulyt a községek történetére fekteti s az a célja, hogy a megye közönségének aprajánagyja megismerje otthonát, megszeresse azt s belöle tanulja megszeretni az édes magyar hazát. Magasztos cél, nemes törekvés. Ha e kötet csak bevezetése az egész munkának, ha csak az alapoknál, az előcsarnokban vagyunk: annak nézetéböl sejtethetjük az épület arányait, csucsainak magasságát, architektúrájának stýljét, becséjének vonzó szépségeit.

De hát a megye közönsége költségen kiadott eme beces munkát ki konfiskáltatta el ott a megyeházán? hogy sem a fővárosi, sem a helybeli lapok szerkesztősei, sem pedig az előfizetők nem láthatták annak még színt sem. Vagy talán az a cél, hogy a lapok apogonhallgassák, a közönség pedig ne olvashassa? (Ch-y.)

Irodalom és Művészet.

A „Katholikus Hívédelmi Folyóirat“ augusztusi 8-ik füzeté a következő érdekes tartalommal jelent meg: Szocziális kibontakozás. Szegénység és a vallás. Hogy legyen nálunk? Megtértek csarnoka. Protestáns Szemle. Vegyesek. Saverny Róbert, vagy a keresztés hadak keleten. Szives figyelmébe ajánljuk a kath. olvasó közönségnek e vállalatot annál is inkább, mert legaktuálisabb kérdésekkel voglalkozik. Előfizetési ára egész évre 4 frt. Megrendelhető: a szerkesztőségben. Pozsony, ferencziéknél.

A Rózsafüzér. Irtá: Hippich István S. J. Az Egyházmegye jóváhagyásával Klocsán kiadája a „Mária Kert“ folyóirat finom papírra nyomva 11 iv, ára 60 kr, kötve 85 kr. Az eddig megjelent hasonló minőségű könyvek közül elmondhatjuk hogy ez van a legtanulságosabban és épületesen feldolgozva. Kiállításra is meg

felel a modern igényeknek. A dicséretet pedig melyet a könyv érdemelt meg se kell említeni, mert elég ha azt mondhatjuk hogy Jézus társasági atyák adják ki, s megírta Hippich István. Kath. olvasóink figyelmébe ajánljuk a könyvet annál inkább is mert már közeledik az október hónap, mely a rózsafüzér királynéjánál van szentelve.

Magyarország a Millenium idejében. czimmel egy új diszmű jelent meg, mintegy II. kötetét képezve az oly nagy kedveltségnek örvendő s a már teljes egészét képező „Az ezredéves Magyarország és a milleniumi kiállítás-czimű diszműnek. E miből, mely Laurencio Gyula igazgató kiadásában jelenik meg, most kaptunk egy kettős (I-II.) füzetet, amely remek kivitelű 32 képből mutatja be a hódoló díszmenetben résztvevő meggyének benderistáit. Bizonyára nem fogja senki elmulasztani e hazafias diszmű megszerzését, amelynek rendkívüli olcsó ára (teljes 6 füzetben 40 kr.) díszkötésben 4 frt, az eléggé ajánlhatóvá teszi.

Az „Énekek és Imák“ III-ik, bővített kiadása megjelent 210 lapon 200 kath. éneket, 40 oldalyi imát, és a temetési szertartásokat foglalja magában Magyarország minden részéből beküldött kívánalmak szerint. Ara szépen bekötve arany kereszttel: 15 kr, egész vászonba: 25 kr, finom bőrkötés arany vágással 70 80 krig, 11-ik példány ingyen. I-II. kottameléklet 15 kr. Portmentes utatvány 20 kr. Pénzek előre küldendő Stampay János főtanító, Kőbölkit, Esztergom megye.

Leiki vezér. Teljes ima és énekeskönyv kath. tanulók részére „a jó ministráns“ függelékkel. Harmadik, bővített kiadás. Ara kemény kötésben, vászonháttal: 100 drb. tiz frt; 50 drb. öt frt. Érga sacra: 100 drb. 27 frt; 50 drb. 14 frt bérmentve — kapható szerző Sreicher József németbolyi plébánosnál (Baranya m.) Ennek német fordítása „Der Schutzengel“ czim alatt számos magyar énekkel ugyanannál rendelhető fenti áron. Mindkét művecskét, úgy praktikus tartalmuk, mind csinos kiállításuk és olcsóságuknál fogva melegen ajánljuk a főt. papság és tanító urak figyelmébe.

Megsántult a tenyészbika.

Szegény bika! — mily sorsra jutott de nem csoda, választási bika! — bizony az volt, most már csak községi bika.

A liberalizmusnak lesznek ugyan oly hívei, kik a néppártira fogják ezt, hogy ő ígért tenyészbikát, — már mint most, mert hát öt évvel ezelőt még néppártiról szó sem volt, s ime megtörtént, hogy a polgári házasságnak egy megszavazója csakis tenyészbikával való korteskedés útján jutott be a mame-lukok házába.

Történt pedig mindez a ráczalmási választó kerület Perkáta községében.

Nagy Gyulának nem a legjobban állott a mandátum elnyerése Robicsekkel szemben. A nép sokkal jobban hajlott Robicsek felé, kivéve a perkátaiakat, kik a függetlenségi elvnek minden időben harcosai csak Nagy Gyulát akarták — egy föltétel alatt, ha a községnak egy tenyészbikát ad.

Nagy Gyula a bikát meg is ígérte, s meg is lett választva, de a bika még nem bőgött, míg nem Nagy gyorsan beváltotta az ígértét, két év után büszkén vonult be a választási bika, s „sajna“ bár nem fogyott el a fogóy hoddal sarlóvá hajolva, mégis megessett már a hiba — megsántult lábára. Jha! mert választási bika.

Most már közeleg a választás, Nagy Gyulát ígéri megválasztani, de csak úgy, ha nem egy, hanem két tenyészbikát — nem ígér, hanem rögtön ad. Nesze kormánypárt, mer hát Kossuth-frakció úgy is a kormány szekerét tolja, gyönyörkedjél majd olyan mandátumban, amilyennel akarod beszerezni az ifju néppártot!

Kortés.

Közgazdaság.

* A nemzetközi gazdakongresszus alkalmából idczerü cikket olvasunk a Magyar Gazdák Szemléjében a buza folytonos árhanlyatásának okairól. A cikket Bernát István az ismert gazdasági szakíró írja. Érdekesen fejtegeti, hogy az árhanlyatásnak nem a túltermelés az oka, mert ilyen tényleg nincs, hanem a börzei határidő-játék papiros-buzával, illetőleg az üzletek buzában — de buza nélkül. Ennek a veszedelemnek az ellensúlyozásával feltétlenül szükségesnek tartja az aranyvalutával szemben az ezüst értékének helyreállítását és a külömbözeti üzletek eltávolítását. Hivatkozik az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és a Magyar Gazdaszövetség álláspontjára, melyek a börze reformja ügyében kidolgozott emlékirataikban egyértelműen állást foglalnak a külömbözeti üzletek ellen s azoknak mielőbb való eltörlését sürgetik, — s a német birodalmi tanácsra, melynek többsége csak nemrég szintén a börzejáték teljes eltörlése mellett nyilatkozott. A Magyar Gazdák Szemléjéje legutóbbi füzetében figyelemre méltó cikket ír még dr. Csillag Gyula egyetemi tanár a gazdasági cseleldügyről és a munkás-és cseleldbiztosításról. — Bálint Imre pedig a tözde reformjáról. A folyoiratot a Magyar Gazdaszövetség adja ki s tagjainak, a kik évi 6 frt tagsági díj fizetésére kötelezik magukat, ingyen kaptják.

* A sertésvész gyógyszer. Többször említett tettünk jáki Tóth István nyugalmazott cs. és királyi százados gyógyszeréről a sertésvész ellen, a mely a délvidék számos nagy gazdaságában bámulus eredménnyel akadályozta meg a fellépett sertésvész továbbterjedését. A földművelési miniszterium is érdeklődött a dolog iránt s ennek az érdeklődésnek a dokumentumaként kaptunk is egy czífolatot, a mely konstatálja, hogy a miniszterium közegei egy olyan esetet sem tudtak megállapítani, a melyből következtetni lehetne, hogy a gyógyszeröl egyetlen egy sertés is meggyógyult volna. Ennyi a mit a miniszterium tett ebben a kérdésben, pedig többet kellett volna tennie. Biztos tudomásunk van arról, hogy József főherczeg, a kincstár, gróf Wenckheim Frigyes uradalmaiban, e mellett számos kisebb gazdaságban bámulus eredménnyel használták Tóth István gyógyszerét, a kit köszönő iratokkal, elismeréssel halmoznak el a gazdák a kiknek szívességből adott szeréből, mert a százados nem kereskedik a gyógyszerrel, hanem ingyen bocsájtja gazdátársai rendelkezésére. Érdeke volna a sertésenyésztésnek, az állategészségügynek, hogy a miniszterium vizsgálná meg valahára ezt a szert s ha csakugyan arra való — pedig az eddigi eredmények azt igazolják — nyitassék meg az útja a szabad forgalomnak, hogy mindenki használhassa. A mint halljuk a miniszterium szakközegei is értékesnek tartják Tóth István szerét mint preservatívumot s ez elég ok arra, hogy minél több gazda használhassa sertésállományának a biztosítására.

* Vasuti statisztika. Igen érdekes statisztikát közöl egy francia lap legutóbbi számában. A statisztikából megtudjuk, hogy az európai országokban a mult évben hányan utaztak vasuton. Ez a statisztika a következő:

	Lakosok száma	Utások száma
Olaszország . . .	30,158,408	51,447,293
Franciaország . . .	38,343,192	505,311,000
Németország . . .	40,428,470	483,407,806
Belgium . . .	6,069,321	86,540,010
Magyarország . . .	17,463,473	37,302,070
Ausztria . . .	23,895,413	84,924,407
Nagybritania és Irország . . .	37,880,464	864,435,388
Svájc . . .	2,962,098	37,249,040
Németalföld . . .	4,593,153	33,349,147
Oroszország . . .	97,807,339	32,602,944

Ebből a táblázatból megtudjuk, hogy az egyes népek mily külömbözöképpen használják a vasutakat. Míg Oroszországban csak minden három lakosra esik egy utas, addig Olaszországban minden lakosra másfél utas, Magyarország-

ban harmadfél, Ausztriában negyedfél, Németalföldön két, Franciaországban hat, Németországban tíz, Svájcban tizenkét, Belgiumban tizenöt és Nagybritanniában huszonhárom utas esik.

Felhívás

Magyarország összes sport-egyesületek tagjaihoz.

Kedves Sportársak!

Ő Felsége a király f. évi szeptember hó 27-én fogja több európai fejedelmi személyiség részvétele mellett a

V A S K A P U T

ünnepélyesen megünnélni.

Több oldalról nyilvánított kívánságra elhatároztuk, hogy ez alkalommal külön gyorvonattal és külön hajón — a kies alduai vidékek érintésével — nagy társas kirándulást rendezünk, a melyen sportegyleti tagok, azok családjai és tekintettel az ünnepély nagy nemzeti fontosságára vendégek is vehetnek részt.

Alkalmat akarunk nyújtani ezrei a sportársaknak s a szivesen látott vendégeink kényelmesen és kevés költséggel e világra szóló ünnepélyen résztvenni, mely hivata van a magyar névnek az egész világ előtt elismerést és dicsőséget szerezni.

Aradon a nemzeti kegyelet adóját rójuk le, a mennyiben esetileg meg fogjuk köszörszeni a vértanuk szobrát.

A kirándulás érdekességét még azzal fogjuk emelni, hogy Herkulesfürdőben az e czélra készített kerékpár pályán kizárólag magyar sporttagok részvétele mellett nagy ünnepi atletikai és kerékpár-versenyeket rendezünk, melynek védnökeül sikerült a sportnak lelkes hívét, nagyméltóságú Berzeviczy Albert urat, v. b. t. t., a képviselőház alelnökét megünnélni. A versenyek Ő Felsége a király és a többi legmagasabb személyiségek jelenlétében fognak megtartatni, a mi annyival is inkább emeli az ünnepély fényét és impozáns voltát, mert a sporttörténelemben ez eddigelő egyedül álló eseményt képez.

A kirándulás rendezését általánosan ismerő sportársunk Beszedits Iván ur vállalta magára, a kinek e téren szerzett sok évi gyakorlati elég biztosítékot nyújt a kirándulásnak szakszerű technikai kivitelére, mint arra nézve is, hogy minden résztvevő kelemen emlékezzék vissza e nagyszabású kirándulásra.

Csökkentéseiüknél fogva sikerült a kedvezvasuti és hajótársaságoknál oly nagy kedvezményt kieszközölni, minőt semmi más egyenlet vagy társaság nem élvezhet, alkalmat nyújtva ily módon sportársainknak jutányos részvételi árak mellett ez emlékezetes kirándulásou részvenni. A kerékpáros résztvevőnek ajánljuk gépeiket is magukkal hozni, mert több szép apró kirándulás van tervbevéve. A résztvevő hölgyek kényelméről úgy az utazás, mint az elszállásolás alkalmával gondoskodunk.

Föl tehát kedves sportársak, ránduljunk testilegileg mi is e történelmi nevezetesség helyre és igyekezzünk annak magasztosságát tömegesen részvételünkkel emelni.

Sporttársi üdvözlettel, a rendezőség nevében:

Beszedits Iván, Gruby Deszö, Jelfy Gyula,
H. M. B. C. tagja. N. T. E. tagja. M. H. B. C. ukára.

Társas utazás a Vaskapuzhoz.

U t i t e r v:

Utirány. O d a : Budapest—B.-Csaba—Arad—Temesvár—Oravicza—Marillavölgy—Anina—Baziás, innen külön hajón Vaskapu.

V i s z s a : Vaskapu—Orsova—Mehadia—Herkulesfürdő—Temesvár—Szeged—Budapest.

Indulás Budapestről folyó évi szeptember 24-én reggel 7 órakor a keleti pályaudvarról külön gyorsvonattal.

M e n e t t e r v:

Érkezés Aradra 12 órakor délben. Ünnepélyes fölvonulás a vértanuk szobrához, annak megkoszorúzása. Ezután a város nagy áttermé-

ben zene mellett diszebed. Délután 3 órakor indulás, érintve azon közbeeső állomásokat, a hol a vidéki résztvevők osztlakozni fognak.

Érkezés Oravizára este 7 órakor, a hol a társaság meghál. korán reggel Marillavölgybe, bérelt kocsihoz.

Marillavölgyön tartózkodás két napig, mely idő alatt részint kocsi, részint kerékpáron fognak kirándulások rendeztetni a fürdőhely megtekintésével. 25 ikén este a marillavölgyi fődohely nagytermében hangversenyyel egybekötött táncmulatság lesz néhány dalárda közreműködése mellett.

Szeptember hó 26-ikán reggel kirándulás Anina-bányára, a hol ebédelt fog a társaság; ebéd után utazás Bazára, ott a külön hajón estebéd után ki-ki elfoglalja nyughelyét. Másnap reggel indulás a Vaskapuzhoz.

Vaskapuzhoz érkezés délelőtt 10 órakor. Itt a hajó horgonyt vet, hogy a társaság a megnyitási ünnepélyt végignézhesse. Délután 2 órakor a hajó Orsovára indul, honnan vonaton indulás Herkulesfürdőbe; itt a társaság az ünnepi versenyek megtekintésére fentartott helyeket elfoglalja. A versenyek közvetlen a fejedelmi vendégek érkezésével délután 4 órakor kezdődnek. A verseny után bankett a fürdőhely nagytermében, mely alkalommal a díjak ki fognak osztani. Szeptember 28 án reggel a fürdő és környéke megtekintése.

Indulás Budapestre szeptember hó 28 án délután 2 órakor külön gyorsvonattal, érintve azon városokat, a honnan résztvevők osztlakoztak.

Érkezés Budapestre este 10 órakor. Itt a Budapestre jött vidéki résztvevők elhelyezéséről Beszedits Iván főrendező ur gondoskodik.

Részvétési díj: vasuton II., hajón I. osztály 39 forint 50 kr. — Ezen árban bentfoglaltnak:

1. Ellátás Aradon. 2. Ellátás Marillavölgyön. 3. Ellátás hajón. 4. Ellátás Herkulesfürdőn. — Ugy az érkezésenkél, mint pedig az indulásoknál kocsik fognak a résztvevők rendelkezésére állai.

Jelentkezéseket folyó évi szeptember hó 1-ig egyenként vagy csoportonként elfogad 15 forintnyi előleg beklüldése mellett Jely Gyula ur (Budapest, Szervita-tér 5), míg az utazásra vonatkozó írásbeli felvilágosítással Beszedits Iván ur (Bpest, Calvin-tér 4., I. em. 7.) szolgál.

A részvételi díj hátralévő része legkésőbb f. évi szeptember hó 15-ig küldendő vagy fizetendő be Jely Gyula urhoz; ennek elmulasztása az előleg elvesztését vonja maga után.

A részvételi igazolvány a teljes összeg befizetése után megküldetik.

Eladó könyvek és füzetek.

Isten igéje 6. évf. á. 30 kr. Falusi predikációk 7. 9. és 11. évf. á. 30 kr. — 30 kr. Primitív beszédek, dr. Pelléti Ödön pred. 20 kr. Predigten auf alle Sonntage und Festtage, 1—2. Theil von Alban Stolz 1 forint. Originelle Kurz-Gefasste praktische Sonntags predigten für das ganze Kirchenjahr, von Franz Xaver Weninger, 3 beszéd minden alkalomra, 1 ft 20 kr. Populäre Predigten auf Sonntagsliche Festa des Kirchenjahres von dr. Anton Westermeyer, 1—2. Band, 5 beszéd minden alkalomra, 2 ft 50 kr. Volks Predigten auf die Sonn- und Festtage des Kirchenjahres, von dr. Wilhelm Molitor, 1—2 Band, 3 beszéd minden alkalomra, 2 ft 50 kr. Volks Predigten, von Georg Patis, 1—2 kötet 40 kr. Fastenpredigten, Fest-Lob und Gelegenheitsreden von Johan Nepomuk Tschupnik, 30 kr. Schmitt Katholische Sonn- und Festtags Predigten 1—2 kötet, 2 forint 50 kr. — Különféle művek: Jus ecclesiasticum uni ersum Pehem 1—2. kötet. A két kötet együtt 80 kr. Magyarországi helység névtára 1. kötet egytized rész, 2. kötet betűrendes rész (Dvörtsak J. kiad. Dinkótsében 12 ft helyett 2 ft 60 kr. Budavár, mint a pápák jöendő székhelye 60 kr. helyett 20 kr. Irtá egy katolikus pap. Málházási művek. Irtá dr. Fényes Kálmán ügyvéd 5 kr. Lelkészi Congrua 5. ye és a püspöki kar 5 kr. Megállanak a Nap és Hold Jézus csendjé, dr. Huinagi János 5 kr. A kalocsi érseki főmegyében lévő Hajón C. odatévó Mária szobrának rövid története Irtá Telecskay 20 kr. Kath. Ortűnek. Költemények a iránydalok, Irtá Nagykvács, 1 ft 50 helyett 20 kr. A r. kath. egyház történet Magyar országban. Irtá Balics Lajos, 1—2. kötet. I. r. 2. kötet II. r. 6 ft helyett 2 ft 60 kr. Kath. szemle, tagilletmény 1899. évre III. k. 1—5 füzet 60 kr. Kath. szemle, tagilletmény IV. k. 1899. évre 1. 2. 3. 6 f. 30 kr. Kath. szemle, tagilletmény V. k. 1891. évre 1—5. füzet 50 kr. — A fent jelzett könyvek kaphatók EROS LAJOS nyugalmazott aszti h. plebánusnál Székesfejeváron (Ferenccsiek).

A fentebbi könyvek összesen rendkívül leszállított áron 18 frtért megszerezhetők.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

A-k. Etyek. Már azt hittük, hogy Etyeken, mint a sípkaszoróban minden csendes ilyen végítélet égháborúnak kellett jönie, hogy emlékezzék reánk? Reméljük hogy ezután gyakrabban üdvözölhetjük orait.

r. — e Lovasberény. Első rendbeli kérésének eleget tettünk Cassandra valódi nevét azonban nem árulhatjuk el, mert nem nyertünk erre néve fölhatalmazást. Nagyon örvendünk, hogy új munkatársunk első cikkével annyira meghódította.

T. Gábor, Gr. B. Sz. — y Lászlóné Cassandrara vonatkozó fenti üzenetünk szól ide is.

Kortes: Perkáta. A kortes bikáról szóló mulatágon historiának, már azért is helyt adtunk, hogy meg-5-ződjenek olvasóink arról, hogy egy némely liberális, milyen nem mindennapi kortesezzköz révén boldogítja liberális elveivel az országot. Hát azzal a készülődő dologgal mi lesz?

1066: számú előfizetés, Zombor. A kérdezett Hercezeg Ignác székesfejevári nagykereskedő a március 26-iki hivatalos lapban közölt legfelsőbb kérészt szerint a kuszgyek terén szerzett érdemséért a Ferenccs József rend lovag keresztjét kapta.

Hirdetések

felvételnek kiadóhivatalunkban jutányos áron.

4—5% mellett

rendes és rendkívüli jelzálogkölcsönöket kieszközöl, valamint a legbonyolódottabb conversiókat szintén 4—5% -kal rendezi gyorsan és diskrét, minden előleg nélkül

HERCZEG SÁNDOR

BUDAPEST,

Gyár-utca 19. szám.

Pártolink a kitünő hatású erdélyi ásványvizeket!

Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület ásványvizei.

„Livia“ forrás-viz **HAZAI SELTERS!**
2 liter 29 kr., 1 liter 20 kr., 1/3 liter 15 kr.

Egyetlen élvezeti

vasas-viz. „Széchenyi“
2 lit. 30 kr., 1 lit. 21 kr., 1/2 lit. 16 kr.

Orvosi vélemények szerint a legkitünőbb ásványvizek.

„Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület“

országos ásványviz raktára: **BUDAPEST, Aradi-utca 58 sz.**

Telefonnál csak a szám 25—15 kérendő.

Székesfejevári forráktár: Imrich Viktor gyógyszerésznél, Reinitz
Lipót kereskedőnél.

Kapható mindenütt. — A jövedelem jótékony célra megy.

Temetkezési vállalat az Órangyalhoz.

Kővári Ede

Székesfejevár, sas-utoza 2. (fekete sas szálloda mellett.)

Fióközlét: buzapiacz 2.

Ajánlja a kor igényeinek teljesen megfelelő temetkezési vállalatát hol érczés fakoporsók minden nagyságban és színben oly dus választékban kaphatók, hogy e tekintetben is a legnagyobb városok hasonnevű vállalataival versenyezni képes. Művészileg kiállított díszkoporsók, (Sarkofagok) valamint kettős üvegtetejű, légmentes koporsók (a holttest bárkova szállítására) nagy választékban vannak, ugyszintén halottas szobák, feljártok s ajtók behuzatalára megkívántató gyászposztó, díszes ravatal s tartozékaival rendelkezik, hogy e tekintetben a fővárosi ilyenmű vállalatokhoz fordulni felesleges. Szóval temetkezési vállalata úgy van berendezve, hogy a legkényesebb igényeket kielégíteni képes, mit eléggé bizonyít a más városokban s megszerzte több ízben a legelőkelőbb családoknál előfordult gyászszettek alkalmazva közmegelegedéssel teljesített szolgálatai. Főelvei mérsékelt árak mellett pontos kiszolgálás, kizárva a hivatalon tolakodás. Végül ajánl szemfüdeleket, halotti ültönyöket, virágokat, fátýólokot és sírkoszorúkat, melyek üzletében nagy választékban, olcsó áron, kaphatók. Bárminemű nemesi czimérek elkészítésére vállalkozom.

A nagyérdemű közönség eddigi pártfogását továbbra is kérem.

Nyomatott Számmer Imrénél, Székesfejevárott.